

# RABIA



## Ce este rabia?

Rabia este o boală mortală cauzată de un virus care atacă sistemul nervos. Virusul este secretat în salivă și se transmite în mod obișnuit la oameni și animale prin mușcătura unui animal infectat. Mai puțin obișnuit, rabia poate fi transmisă atunci când saliva unui animal turbat vine în contact cu râni deschise ale pielii sau cu ochii, nasul sau gura unei persoane sau ale unui animal. Odată ce apar simptomele vizibile ale bolii, rabia este aproape întotdeauna fatală.

## Ce animale pot face rabie?

Doar mamiferele pot face rabie. Păsările, peștii, reptilele și amfibienii nu pot face.

Cele mai multe cazuri de rabie apar la animalele sălbaticice cum sunt vulpile, lupii, lileci, sconșii, ratonii, coiojii.

În ultimii ani, pisicile au devenit animalele domestice infectate cel mai frecvent cu rabie. Aceasta se datorează faptului că mulți stăpâni de pisici nu își vaccinează pisicile împotriva rabiei înainte ca acestea să fie expuse contactului cu animale sălbaticice turbate.

De asemenea, rabia apare la câini și vite într-un număr semnificativ de cazuri, și uneori (chiar dacă nu foarte frecvent) au fost diagnosticate cu rabie animale cum sunt caii, caprele, oi, porci și dihorii. Programele îmbunătățite de vaccinare și control al animalelor fără stăpân au fost eficiente pentru prevenirea rabiei în cazul multor animale de casă. Sunt disponibile vaccinuri antirabice aprobată pentru pisici, câini, dihorii, cai, vite și oi. De asemenea, au fost folosite vaccinuri autorizate cu administrare orală pentru imunizarea în masă a animalelor sălbaticice.

## Care sunt semnele rabiei la animale?

Odată ce virusul rabiei a intrat în organism, acesta se propagă de-a lungul nervilor până la creier. Câini, pisicile și dihorii cu rabie pot vrezenta o varietate de semne incluzând frica, agresivitatea, salivarea excesivă, dificultăți de înghitire, dificultăți de mers și convulsiu.

## Cât de mare este riscul pentru oameni de a face rabie?

Vaccinarea antirabică și programele de control al animalelor, alături de tratamente mai bune pentru persoanele care au fost mușcate, au redus considerabil numărul de cazuri umane de rabie. Rarele cazuri recente de rabie umană sunt rezultate fie prin expunerea la lileci, fie prin transplant de cornee de la un donator infectat.

Câinii reprezintă în continuare o sursă de rabie în multe țări, așa că, turistii trebuie să fie conștienți de acest risc.



## Ce pot să fac pentru a ajuta controlul rabiei?

- Veterinarul a vaccinat câinii, pisicile sau alte animale pe care le dețineți? Veterinarul vă va sfătuhi recomandări sau cerută în regiunea dumneavoastră.
- Reduceți posibilitatea de expunere la rabie prin a nu lăsa animalele dumneavoastră de casă să hoțărăsească liber. Înțeță câinii și pisicile în interior și supravegheați câinii când sunt afară. Castrarea sau sterilizarea animalelor dumneavoastră de companie le poate scădea tendința de a hoțără și, de asemenea, va contribui la reducerea înmulțirii nedorite a acestor animale.
- Nu lăsați expuse în exterior gunoaie sau hrana pentru animale, deoarece acestea pot atrage animale sălbaticice sau fără stăpân.
- Animalele sălbaticice nu trebuie să fie niciodată pe post de animale de companie. Nu numai că acest lucru este ilegal, dar animalele sălbaticice reprezintă o potențială amenințare de a face rabie pentru stăpâni lor și pentru alte persoane.
- Observați și examinați toate animalele sălbaticice de la distanță. Un animal sălbatic turbat poate părea blând, dar nu vă apropiati de el. Învățați copiii să nu atingă NICIODATĂ animale necunoscute, chiar dacă acestea par prietenoase.
- Dacă observați animale sălbaticice care se comportă neobișnuit, raportați aceste situații autorităților locale sanitătate-veterinare.



## Ce să fac dacă animalul meu de companie a mușcat pe cineva?

- Soliciați victimei să meargă imediat la medic și să urmeze recomandările acestuia.
- Verificați cu veterinarul dacă animalul dumneavoastră este vaccinat antirabic, la zi.
- Informați autoritățile sanitare și sanitătate-veterinare locale despre mușcătura. Dacă animalul dumneavoastră de companie este câine, pisică sau dihor, autoritățile vor reține animalul și îl vor ţine sub strictă observație timp de zece zile. Ar putea fi permise reținerea și observarea la domiciliu.
- Informați imediat autoritățile sanitare locale și veterinarul despre orice boală sau comportament neobișnuit al animalului dumneavoastră.
- Nu lăsați animalul să hoțărăsească liber sau să se îndepărteze de casă. Animalul trebuie să fie disponibil pentru a fi ținut sub observație de către autoritățile sanitătate-veterinare sau de către veterinar.
- După perioada de observație recomandată, va trebui să vaccinați animalul, dacă vaccinarea antirabica nu este la zi.

# RABIA

## Ce trebuie să fac dacă animalul meu de casă a fost mușcat?

- Consultați imediat veterinarul și informați autorităților sanitare veterinare despre mușcătura.
- Chiar dacă pisica sau câinele dumneavoastră au vaccinarea antirabică la zi, aceste animale trebuie revaccinate imediat și ținute sub observație conform recomandărilor (cel puțin 45 de zile). Animalele cu vaccinarea expirată vor trebui evaluate de la caz la caz.
- Câinii și pisicile care nu au fost vaccinati deloc și au fost expuși unui animal turbat, poate fi necesar să fie eutanasiati sau puși sub strictă izolare pentru o perioadă de șase luni.
- Alte animale decât câini sau pisici, care au fost mușcate de un animal turbat sau potențial turbat, trebuie eutanasiate imediat.

## Ce trebuie să fac dacă am fost mușcat?

- Nu vă panicăți, dar nu ignorați mușcătura. Spălați imediat profund și viguros mușcătura cu multă apă și săpun.
- Anunțați-vă imediat medicul și explicați-i cum ați fost mușcat. Urmați sfaturile medicului. Dacă este necesar, medicul vă va administra un tratament post-expunere, așa cum este recomandat de către autoritățile sanitare și vă poate administra un tratament pentru alte infecții care pot apărea în urma mușcăturii.
- Dacă este posibil, închideți animalul într-o cutie mare sau în alt recipient, dacă această operațiune poate fi efectuată în siguranță. Odată capturat, nu încercați să atingeți animalul. Chemăți autoritățile sanitătate-veterinare locale pentru că acestea să ridice animalul. Dacă animalul nu poate fi capturat, încercați să memorăți cum arată acesta (mărime, culoare, etc.) și unde a plecat după ce v-a mușcat.
- Dacă este un animal sălbatic încercați să-l captureați doar dacă puteți să faceți acest lucru fără să fi mușcat din nou. Dacă animalul nu poate fi reținut și trebuie omorât pentru a preveni fuga acestuia, faceți acest lucru fără să-i distrugăți capul. Creierul animalului va fi necesar pentru efectuarea testelor pentru rabie.
- Informați autoritățile sanitare locale despre mușcătura. Tratamentul prompt și corespunzător după ce ați fost mușcat și înainte de apariția rabiei, poate stopa infecția și poate preveni rabia.

Pentru mai multe informații, vizitați:

<http://www.insp.gov.ro/cnepss/campanii-de-informare-educare-si-comunicare/>

